

M.Com Semester - 4 (CBCS) Examination**April/May-2022 (OLD COURSE)****FINANCIAL ACCOUNTING FOR MANAGERS(CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ નીચેની માહિતી પરથી ખુશી લિ.નું એપ્રિલ થી જૂન, 2021 સુધીનું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.(20) (૨૦)

1. તા.1-4-2021ના રોજ રોકડ બેંક સિલક રૂ. 25,000
2. પડતર પર કાચા નફા નો દર 25%
3. અન્ય માહિતી

માસ	કુલ ખરીદી	શરૂનો સ્ટોક	પરોક્ષ ખર્ચા
માર્ચ	1,50,000	10,000	21,000
એપ્રિલ	1,60,000	15,000	22,750
મે	1,80,000	20,000	26,750
જૂન	2,00,000	25,000	28,500
જુલાઈ	2,10,000	30,000	30,000

4. મે 2021માં રૂ. 18250નું એક ચંત્ર ખરીદવાનું છે. રૂ. 10,000 તેજ માસમાં અને બાકીના તે પછીના માસમાં ચૂકવાશે.
5. ખરીદી અને વેચાણ 80% ઉધાર થાય છે.
6. ઉધાર વેચાણનો સમયગાળો 1 માસ અને ઉધાર ખરીદી નો સમયગાળો 1/2 માસ છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ જસ કંપની લિમિટેડ એક પેદાશનું ઉત્પાદન કરે છે. વર્ષ 2021 માટે નીચેની વિગતો એકત્રિત કરવામાં આવી છે.

- માસિક માંગ 750 એકમો
- દરેક વરદી મુકવાનો ખર્ચ રૂ. 300
- એકમ દીઠ વાર્ષિક વહન ખર્ચ રૂ. 15
- અઠવાડિક ઓછામાં ઓછો વપરાશ 200 એકમો.
- અઠવાડિક સામાન્ય વપરાશ 300 એકમો
- પુનઃ વરદી સમય 2 થી 6 અઠવાડિયા

ઉપરની માહિતી પરથી ગણતરી કરો.

1. આર્થિક વરદી જથ્થો
2. વર્ષમાં મૂકવાના ઓર્ડરની સંખ્યા.
3. પુનઃ વરદી સપાટી.
4. મહત્તમ સપાટી
5. નિમ્નતમ સપાટી
6. સરેરાશ સ્ટોક (આર્થિક વર્દી જથ્થાના આધારે)
7. સલામતી જથ્થો.

પ્રશ્ન.૨ વૈભવ લિમિટેડ એક પ્રમાણિત પેદાશનું ઉત્પાદન કરે છે. એકમ દીઠ પેદાશની પડતર નીચે મુજબ છે.

(૨૦)

પ્રત્યક્ષ માલસામાન	રૂ. 20
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. 10
ચલિત કારખાના ખર્ચ	રૂ. 6
કુલ સ્થિર ખર્ચ	રૂ. 3,00,000
ઉત્પાદન એકમો	20,000

વેચાણ પર 25% લેખે નફાની ગણતરી કરાઈ છે.

વૈભવ લિમિટેડનું તારીખ 31-3-2021 ના રોજ નું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

મુડી -દેવા	રકમ રૂ.	મિલકત- લેણા	રકમ રૂ.
ઈક્વિટી શેર મૂડી	7,00,000	જમીન	4,50,000
શેર પ્રીમિયમ	1,00,000	પ્લાટ	2,50,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	2,65,000	બિલ્ડીંગ	4,00,000
10% ના ડિબેન્ચર	2,00,000	ગૌણ કંપનીના ઈક્વિટી શેર	80,000
કામદાર નફા ભાગ ફંડ	1,50,000	અન્ય કંપનીના ઈક્વિટી શેર	90,000
લેણદારો	2,00,000	સ્ટોક	1,92,000
દેવી હુંડીઓ	3,35,000	દેવાદારો	4,00,000
પ્લાન્ટ પર ઘસારા ફંડ	50,000	બેંક સિલક	1,20,000
		ડિબેન્ચર વટાવ	18,000
	20,00,000		20,00,000

ઉપરની માહિતી પરથી શોધો.

- (1) કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતારનો દર
- (2) ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતર નો દર
- (3) માલિકોની રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ ભક્ત લિ. નું તા. 31-3-2021 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

મુડી -દેવા	રકમ રૂ.	મિલકત- લેણા	રકમ રૂ. Rs.
ઈક્વિટી શેર મૂડી	6,00,000	કાયમી મિલકતો	14,00,000
10%ની પ્રેફરન્સ શેર મૂડી	4,00,000	સ્ટોક	3,00,000
સામાન્ય અનામત	1,50,000	દેવાદારો	80,000
નફા- નુકસાન ખાતું	2,50,000	બેંક	1,20,000
15%ના ડિબેન્ચર	4,00,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	1,00,000
લેણદારો	1,60,000		
દેવીહુંડી	40,000		
	20,00,000		20,00,000

વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાંનો નફો 1,60,000 છે. કંપનીના ડિરેક્ટરે રૂ.49,600 કરવેરાનિ જોગવાઈ કરવા માટે ટ્રાન્સફર કરવાનું નક્કી કર્યું છે. તો ગણતરી કરો.

- (1) કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતર
- (2) ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતર નો દર
- (3) શેર હોલ્ડરના ભંડોળ પર વળતર દર
- (4) ઈક્વિટી શેર હોલ્ડરો ના ભંડોળ પર વળતર.

પ્રશ્ન.3 (A) નીચેની માહિતી પરથી ગણતરી કરો.

(૦૮)

- નફા જથ્થા નો ગુણોત્તર
- સમતુલ (રૂપિયામાં)
- રૂ.15,00,000ના વેચાણ સંભવિત નફો
- રૂ.80,000ની ખોટ થાય ત્યારે સંભવિત વેચાણ.
- વર્ષ 2020- 21 માટે સલામતી ગાળો.

વર્ષ	પડતર રૂ.	નફો કે નુકશાન રૂ.
2019-2020	8,20000	20,000 નુકસાન
2020-2021	11,20,000	80,000 નફો

(B) કવિ કંપની લિ.ની માહિતી નીચે મુજબ છે.

(૦૭)

1. સ્થીર ખર્ચ રૂ.16,00,000
2. વેચાણ: વર્ષ 2019-20. રૂ.60,00,000
વર્ષ 2020-21 રૂ.77,50,000
3. વર્ષ 2020-2021નો નફો વર્ષ 2019-2020 કરતા 5,60,000 વધારે છે. ગણતરી કરો.
-સમતુલ બિંદુ
-રૂપિયા 90,00,000 વેચાણે અને નફો.
-જો વર્ષ 2021-2022 માં વેચાણ કિંમતમાં 30% ઘટાડો કરવામાં આવે અને કંપની વર્ષ 2020-21 જેટલો નફો થયો છે તેટલો જ નફો મેળવવા માંગતી હોય તો કેટલું વેચાણ જરૂરી બનશે?
- રૂ. 70,00,000 ના સલામતી ગાળે સંભવિત નફો.

અથવા

પ્રશ્ન.3 એક કંપની પોતાની મહત્તમ ઉત્પાદન શક્તિએ એક વસ્તુ નું ઉત્પાદન કરે છે,

(૧૫)

તેનું 10000 એકમોની ઉત્પાદન શક્તિ એ અંદાજપત્રીય ઉત્પાદન રૂ. 2,45,000નું હતું, જેની વિગતો નીચે મુજબ છે.

સ્થિર ખર્ચ.	રૂ. 53,000
ચલિત ખર્ચ:	
માલસામાન.	રૂ. 64,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. 1,20,000
પરચુરણ ખર્ચ	રૂ. 2,000
સમારકામ ખર્ચ	રૂ. 2,400
પાવર ખર્ચ	રૂ. 3,600.
	<u>1,92,000</u>
	2,45,000

બજારના વલણોની વેચાણના ચલનદર પર શક્ય અસરને ધ્યાનમાં રાખી કંપની 5,000 અને 7,500 એકમોના ઉત્પાદન લક્ષ્યાંકને આધારે પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર બનાવવાનું નક્કી કરે છે. ઉત્પાદનની 50% અને 75% સપાટી પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

તે ઉપરાંત એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત જે હાલ રૂ. 60 છે તે જ રાખવામાં આવશે, એમ માનીને ચોખ્ખા નફામાં પર તેની અસર સમજાવો. વહીવટી, વેચાણ અને વિતરણ ખર્ચ રૂ.56000 જ ચાલુ રહેશે.

પ્રશ્ન.4 (A) લક્ષ્યાંક પડતર પદ્ધતિનો ખ્યાલ સમજાવો.

(૦૭)

(B) સંચાલન અંકુશ વ્યૂહરચનાની પ્રક્રિયા.

(૦૮)

અથવા

પ્રશ્ન.4 સરકારી હિસાબી પદ્ધતિ નો અર્થ સમજાવી તેના ઉદ્દેશો અને મહત્વ જણાવો.

(૧૫)

ENGLISH VERSION

Q.1 Draw out case budget of Kushi Ltd, for April to June 2021 from the following information. (20)

1. cash and bank balance on 1-4-2021 Rs. 25,000.
2. rate of gross profit in cost 25%.
3. other information.

Month	Total purchase Rs.	Opening stock Rs.	Overhead expenses Rs.
March	1,50,000	10,000	21,000
April	1,60,000	15,000	22,750
May	1,80,000	20,000	26,750
June	2,00,000	25,000	28,500
July	2,10,000	30,000	30,000

4. Machine costing Rs. 18,250 to be purchased in May 2021, Rs. 10,000 is payable in the same month and the balance amount in the following months.
5. 80% of purchase and sales are on the credit terms.
6. Credit sales time leg 1 month, credit purchase time leg 1/ 2 months.

OR

Q.1 Jus Ltd. Manufacturers a product and the following information are collected from the year 2021.

- Monthly demand 750 units.
- Cost of placing an order Rs 300.
- Annual caring cost for unit Rs.15.
- Minimum uses 200 units per week.
- Normal uses 300 units per week.
- Re-order period 2 to 6 weeks.

Calculate

1. Economic Order Quantity
2. Number of orders to be placed in a year.
3. Re-order level.
4. Maximum level
5. Minimum level
6. Safety stock level
7. Average stock level (on the babies of economic order quantity)

Q.2 Vaibhav Ltd. produce a standard product. Per unit of the cost is as under. (20)

Direct materials Rs. 20

Direct labour Rs. 10

Variable factory expenses Rs. 6

Total fix expenses Rs. 3,00,000

Production units 20,000

Profit is calculated 25% on sales.

The balance sheet of Vaibhav Ltd as on 31-3-2021 was under.

Liabilities	Amount Rs	Assets	Amount Rs
Share capital	7,00,000	Land	4,50,000
Share premium	1,00,000	Plant	2,50,000
Provident fund	2,65,000	Building	4,00,000
10% debentures	2,00,000	Equity share of subsidiary company	80,000
Workers profit sharing fund	1,50,000	Equity share of others company	90,000
Creditors	2,00,000	Stock	1,92,000
Bills payable	3,35,000	Debtors	4,00,000
Depreciation fund on plant	50,000	Bank balance	1,20,000
		Debenture discount	18,000
	20,00,000		20,00,000

Based on above information calculate.

- (1) Rate of Return on total capital employed.
- (2) Rate of return on net capital employed.
- (3) Rate of return on owners capital employees.

OR

Q.2 The balance sheet of Bhakt Ltd as on 31-3- 2021 was as follow.

Liabilities	Amount Rs.	Assets	Amount Rs.
Equity share capital	6,00,000	Fixed assets	14,00,000
10% Preference share capital	4,00,000	Stock	3,00,000
General reserve	1,50,000	Debtors	80,000
P&L Account	2,50,000	Bank	1,20,000
15% Debentures	4,00,000	Preliminary expenses	1,00,000
Creditors	1,60,000		
Bill payable	40,000		
	20,00,000		20,00,000

profit of the year before interest and tax was Rs. 1,60,000. directors of the company decided to transfer Rs. 49,600 to provision for tax account. You are required to calculate.

- (1) Rate of return on total capital employed.
- (2) Rate of return on net capital employed.
- (3) Rate of return on shareholders' fund.
- (4) Rate of return on equity shareholders' fund.

Q.3 (A) From the following information calculate: (08)

1. P. V. Ratio
2. Break even point ((in Rs.)
3. probable profit on sales of Rs 15,00,000
4. probable sales when loss is Rs 80,000
5. margin of safety for the year 2020-21.

Year	Cost Rs	Profit/ loss Rs
2019-2020	8,20,000	20,000 Loss
2020-2021	11,20,000	80,000 Profit

(B)The following information is available for Kavi Ltd.

1. fixed costs Rs. 16,00,000
 2. Sales: Year 2019-20 Rs. 60,00,000
Year 2020-21 Rs. 77,50,000
 3. profit of the year 2020-21 is more by Rs.5,60,000 as compared to year 2019-20.
- Calculate:
- Break-even point.
 - Profit at sales of Rs. 90,00,000
 - If there is reduction in selling price by 30% in the year 2021-22 and the company wants to maintain same profit as in the year 2020-21. What will be the required sales volume?
 - Probable profit when margin of safety is Rs. 70,00,000.

OR

Q.3 budget output of a factory specialising in the production of a one product at the optimum capacity of 10000 units per annum amounts to Rs. 2,45,000, is detailed below: (15)

Fixed costs.	53,000
Variable costs:	
Material Rs. 64,000	
Labour Rs. 1,20,000	
Miscellaneous Rs. 2,000	
Repairs etc. Rs. 2,400	
Power Rs. 3,600.	
	<u>1,92,000</u>
	2,45,000

Having regard to possible impact on sales turnover by market trends, the company decides to have a flexible budget with a production target of 5,000 and 7,500 units prepare a flexible budget for production levels of 50% in 75%

Assuming that selling price per unit is maintained at Rs. 60 as at present, indicate the effect on net profit. Administration, selling and distribution expenses continue at Rs. 56,000.

Q.4 (A) Explain the concept of target costing. (07)
(B) Process of management control strategy. (08)

OR

Q.4 Give the meaning of government accounting system and state its objective and importance. (15)
